Procedura postępowania w przypadku zagrożenia atakiem z powietrza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Janowie Lubelskim

I. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.). - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 119). - Wytyczne Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie postępowania ludności cywilnej w sytuacjach zagrożenia atakiem powietrznym.

II. Cel procedury

Celem procedury jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa uczniów/wychowanków, nauczycieli oraz pracowników szkoły i przedszkola w przypadku zaistnienia bezpośredniego zagrożenia atakiem powietrznym z wykorzystaniem dronów, rakiet, samolotów lub innych środków. Procedura określa sposób natychmiastowego reagowania, minimalizowania ryzyka oraz współpracy z odpowiednimi służbami ratowniczymi i organami administracji publicznej.

III. Zakres stosowania

Procedura obowiązuje:

- wszystkich uczniów i wychowanków,

- wszystkich nauczycieli i wychowawców,

- pracowników administracji i obsługi szkoły i przedszkola,

- dyrektora i jego zastępców.

Obowiązuje zarówno podczas zajęć lekcyjnych, zajęć przedszkolnych, przerw, jak i w trakcie organizowanych imprez szkolnych na terenie placówki.

IV. Definicje

- Atak powietrzny – działania militarne polegające na użyciu środków napadu powietrznego (drony, rakiety, bomby lotnicze, ostrzał z samolotów).

- Ewakuacja wewnętrzna – przemieszczenie osób do najbezpieczniejszych pomieszczeń w budynku szkoły i przedszkola.

- Alarm powietrzny – sygnał dźwiękowy lub komunikat służb ostrzegających o bezpośrednim zagrożeniu atakiem z powietrza. **Ogłoszenie alarmu: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty, odwołanie: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty.**

- Tymczasowy Punkt Ewakuacyjny - doraźne schronienie (ul. Ks. Skorupki 11: najniższy poziom budynku, skrzydło A, B, C, D, E oraz hala sportowa; ul. Ogrodowa 25: najniższy poziom budynku, skrzydło A, B, C, D)

V. Odpowiedzialność

- Dyrektor – we współpracy z v-ce dyrektorami kieruje działaniami, podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury, utrzymuje kontakt ze służbami ratowniczymi i organami administracyjnymi. Posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (służby, lokalne samorządy).

- Nauczyciele i wychowawcy – odpowiedzialni za bezpieczne i szybkie przeprowadzenie uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia, utrzymanie dyscypliny, uspokajanie podopiecznych.

- Pracownicy obsługi – wspierają działania ewakuacyjne, zabezpieczają budynek, odłączają media w razie potrzeby.

- Uczniowie – zobowiązani są do podporządkowania się poleceniom nauczycieli i wychowawców, zachowania spokoju i przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

VI. Sposób postępowania

Otrzymanie informacji o zagrożeniu:

- Informacja może pochodzić z systemu alarmowania ludności, RCB, Policji, Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej, Urzędu Miasta, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

- Po odebraniu sygnału dyrektor lub wyznaczona osoba uruchamia szkolny system alarmowy (syrena alarmowa – dźwięk przerywany) lub w sytuacji braku prądu sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. np.: „Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm Zagrożenie z powietrza! Rozpocząć ewakuację! Proszę kierować się do wyznaczonych miejsc.”

VII. Postępowanie w przypadku zestrzelenia/uderzenia w rejonie budynku lub bezpośredniego uderzenia

1. Jeżeli w budynku znajdują się osoby ranne – należy niezwłocznie udzielić pierwszej pomocy oraz wezwać pogotowie ratunkowe.

2. Jeżeli struktura budynku jest zagrożona (dym, pożar, zawalenie konstrukcji) – dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z planem ewakuacji na wyznaczone miejsce zbiórki poza budynkiem.

3. Podczas ewakuacji należy:

- trzymać się wyznaczonych tras,

- nie korzystać z telefonów komórkowych,

- pomagać osobom wymagającym wsparcia (dzieciom młodszym, osobom z niepełnosprawnościami, rannym).

VIII. Natychmiastowe działania po ogłoszeniu alarmu

1. Przerwanie lekcji: Nauczyciele natychmiast przerywają prowadzone zajęcia. Wyłączają urządzenia mogące rozpraszać uwagę (komputery, radia, głośniki, mikrofony oraz – jeżeli to możliwe – telefony).

2. Formowanie grupy: Nauczyciele wydają polecenie szybkiego ustawienia się uczniów w parach.

3. Bezpieczeństwo: Zabrania się podchodzenia do okien, drzwi i wyjść ewakuacyjnych od strony zagrożenia. Okna są szczególnie niebezpieczne – należy odejść jak najdalej.

4. Przemieszczenie się do bezpiecznych miejsc - Grupy pod opieką nauczycieli kierują się schodami w stronę Tymczasowych Punktów Ewakuacji (TPE).

- Nauczyciele prowadzą uczniów w rzędzie i sprowadzają grupy do wyznaczonych miejsc.

5. Przyjęcie postawy ochronnej:

- Uczniowie i nauczyciele zajmują miejsca jak najdalej od okien, szyb i drzwi zewnętrznych.

- Uczniowie przyjmują postawę ochronną: zejście jak najniżej, przykucnięcie, osłonięcie głowy rękami.

- Należy zatkać uszy i lekko otworzyć usta – to zabezpiecza przed falą uderzeniową i chroni słuch oraz płuca.

- Nie wolno się poruszać, dopóki nie nastanie cisza przez co najmniej 10 minut. Drugi nalot bywa najgroźniejszy – cisza po pierwszej eksplozji może być pułapką.

- Należy wytrzymać w bezruchu i pozostać spokojnym.

6. Wsparcie psychiczne:

- Nauczyciele monitorują stan psychiczny uczniów.

- Unikają paniki, mówią spokojnym tonem i podtrzymują poczucie bezpieczeństwa.

IX. TYMCZASOWE PUNKTY EWAKUACJI

Ul. Ks. Skorupki 11

- wszystkie osoby przebywające **w skrzydle A** schodzą na **korytarz przy szatniach A**,

- wszystkie osoby przebywające **w skrzydle B** schodzą na **korytarz przy stołach do tenisa stołowego B**,

- wszystkie osoby przebywające **w skrzydle C** schodzą na **korytarz przy szatniach C,**

- wszystkie osoby przebywające **w hali sportowej** schodzą na **korytarz między halą a szatniami**,

- wszystkie osoby przebywające **w skrzydle D** schodzą na **korytarz przy sekretariacie szkoły**.

Ul. Ogrodowa 25

BLOK A

Z sal lekcyjnych 4a-7a uczniowie wraz z nauczycielami schodzą **do szatni dla klas I.**

Z sal lekcyjnych 8a i 9a uczniowie wraz z nauczycielami schodzą **na korytarz przy stołówce**

Z sal przedszkolnych 14a-17a dzieci z nauczycielami schodzą do **szatni przedszkolnej B,**

Z sal przedszkolnych 3a i 11a dzieci z nauczycielami schodzą do **pomieszczenia przy stołówce.**

BLOK B i C

Z sal lekcyjnych 26c, 27c i 30b uczniowie z nauczycielami schodzą **do sali 06c** (świetlica);

Z sal lekcyjnych 29b i 32c uczniowie z nauczycielami schodzą **do sali 05c** (biblioteka);

Z sali lekcyjnej 33c - uczniowie z nauczycielami schodzą na **korytarz przy szatni szkolnej i klatce schodowej (od strony warsztatu);**

Z sali komputerowej 19b i sali językowej 28b uczniowie z nauczycielami schodzą na **korytarz przy szatni szkolnej (od strony biblioteki).**

BLOK D

Z sali gimnastycznej uczniowie wraz z nauczycielami schodzą **na korytarz przy szatniach dla dzieci korzystających z sali gimnastycznej – blok d.**

Osoby przebywające w pomieszczeniach innych niż sale lekcyjne schodzą na **korytarz przy szatni szkolnej (od strony biblioteki).**

Zabezpieczenie budynku

Działania pracowników obsługi:

- Pracownicy obsługi zamykają okna, odłączają instalacje gazowe i elektryczne, jeśli istnieje ryzyko pożaru lub uszkodzeń.

- Drzwi i okna są zamykane i zabezpieczane, zasłony i rolety opuszczone.

X. Zachowanie w trakcie ataku

Po zejściu do Tymczasowych Punktów Ewakuacyjnych:

- Uczniowie zajmują pozycję siedzącą przy ścianach wewnętrznych osłaniając głowę rękami.

- Nauczyciele prowadzą kontrolę obecności i informują dyrektora o stanie grup.

- Nauczyciel sprawdza, czy każde dziecko ma na sobie buty. Koniecznie należy mieć obuwie – odłamki szkła mogą powodować głębokie rany stóp.

- Należy zachować ciszę, wyłączyć telefony komórkowe.

XI. Komunikacja i współpraca zewnętrzna

- Dyrektor, v-ce dyrektor lub wyznaczony pracownik pozostaje w kontakcie ze służbami ratunkowymi.

XII. Po zakończeniu alarmu

- Nauczyciele przeprowadzają kontrolę obecności i stanu zdrowia uczniów. Udzielają wsparcia psychologicznego oraz pierwszej pomocy przedmedycznej potrzebującym.

- W przypadku osób poszkodowanych wzywa się pomoc medyczną, a zdarzenie dokumentuje.

- Dyrektor, po konsultacji z odpowiednimi służbami, podejmuje decyzję o powrocie uczniów do klas lub ewentualnej ewakuacji budynku.

- W przypadku powrotu uczniów do klas, nauczyciele i pracownicy szkoły dokonują wstępnej oceny stanu budynku, zwracając uwagę na ewentualne uszkodzenia okien, dróg ewakuacyjnych i ciągów komunikacyjnych.

- W przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji, wszyscy pracownicy szkoły postępują zgodnie z procedurą ewakuacji kierując się do odpowiednich wyjść ewakuacyjnych w stronę placu ewakuacyjnego.

- Zabrania się samowolnego opuszczania szkoły przez uczniów!

- Kontakt z rodzicami - w sprawie odbioru dzieci: poprzez SMS, dziennik elektroniczny, sekretariat szkoły.

- Należy zorganizować bezpieczne miejsce odbioru dzieci przez rodziców lub opiekunów prawnych – wyłącznie po ich uprzedniej identyfikacji.

- Po zakończeniu alarmu Dyrektor sporządza raport z przebiegu zdarzenia, organizuje wsparcie psychologiczne dla uczniów i kadry.

XIII. Rola i odpowiedzialność pracowników Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Janowie Lubelskim w przypadku zagrożenia powietrznego (nalot, ostrzał rakietowy, drony, samoloty bojowe, bomby, pociski, materiały spadające z powietrza):

Stanowisko/Funkcja	Rola	Odpowiedzialność
Dyrektor	Kierownik akcji	- Ogłasza alarm i przekazuje komunikaty służb. - Koordynuje działania całej szkoły. - Utrzymuje kontakt z organem prowadzącym i służbami ratunkowymi.
V-ce dyrektorzy	Zastępstwo kierownika akcji	- Przejmuje obowiązki dyrektora w razie jego nieobecności. - Nadzoruje wykonywanie procedur w poszczególnych częściach budynku.
Nauczyciele	Opiekunowie uczniów	- Przerywają zajęcia i przeprowadzają uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia.

		- Uspokajają dzieci, pilnują dyscypliny. - Sprawdzają obecność przed i po alarmie. - Udzielają podstawowej pomocy poszkodowanym.
Pedagodzy / psycholodzy/logopedzi	Wsparcie psychiczne	- Wspiera dzieci i personel w sytuacji stresowej. - Organizuje pomoc psychologiczną po zakończeniu zagrożenia.
Sekretariat	Łączność i dokumentacja	- Utrzymuje kontakt telefoniczny z rodzicami i służbami (zgodnie z poleceniem dyrektora). - Prowadzi dokumentację przebiegu zdarzenia.
Pracownicy obsługi (personel sprzątający, woźni, konserwatorzy)	Zabezpieczenie budynku	- Zamykają okna, drzwi, odcinają media (gaz, prąd – jeśli czas pozwala). - Pomagają w kierowaniu ruchem uczniów. - Otwierają i zabezpieczają pomieszczenia schronienia.
Pracownicy stołówki, sekretariat	Wsparcie logistyczne	- W razie potrzeby zabezpieczają wodę i podstawowe środki dla osób w schronieniu.
Pracownicy administracji	Wsparcie organizacyjne	- Pomagają nauczycielom w prowadzeniu ewidencji osób. - Wspierają w przekazywaniu informacji do rodziców i służb.
Wyznaczeni pracownicy przeszkoleni w udzielaniu pierwszej pomocy, pielęgniarka szkolna	Opieka medyczna	- Udziela pierwszej pomocy i ocenia obrażenia poszkodowanych. - Współpracuje ze służbami medycznymi podczas udzielania pomocy. - Organizuje miejsce dla osób wymagających opieki do czasu przyjazdu ratowników.

XIV. Dokumentacja

- Protokół z przebiegu zdarzenia sporządzony przez dyrektora szkoły.

- Raport nauczycieli dotyczący przebiegu ewakuacji wewnętrznej oraz liczby uczniów w grupach.

- Dokumentacja ćwiczeń ewakuacyjnych.

XV. Postanowienia końcowe

- Procedura wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Janowie Lubelskim

- Procedura podlega aktualizacji każdorazowo w przypadku zmiany obowiązujących przepisów prawa lub wydania nowych wytycznych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).

- Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszą procedurą oraz potwierdzenia tego faktu podpisem .

- Należy przeprowadzać regularne ćwiczenia zagrożeń powietrznych (co najmniej raz w roku; dodatkowe – przy zmianach procedur).

- Uczyć uczniów i kadrę rozpoznawania sygnałów alarmowych, podstawowego zachowania w sytuacjach zagrożenia.

- Informować rodziców o procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych zamieszczonych na stronie placówki pspzoi.edu.ploraz na spotkaniach z rodzicami.

XVI. Najważniejsze zasady zachowania w przypadku ataku z powietrza

1. Nie trać czasu na zastanawianie się – jeśli słyszysz niski, jednostajny dźwięk, działaj natychmiast. Dron może znaleźć się nad twoim domem w ciągu pół minuty.

2. Nie nagrywaj zdarzenia – żadne nagranie nie jest warte życia, a odłamki zabijają. Odejdź od okien – szkło staje się śmiertelnym odłamkiem. Najlepiej udać się w głąb mieszkania.

3. Zasada dwóch ścian – pomiędzy tobą a ulicą powinny być co najmniej dwie ściany nośne. Łazienka bez okien lub korytarz to najlepsze miejsce.

4. Padnij na podłogę i osłoń głowę rękami – odłamki lecą po łuku, a nisko przy ziemi ryzyko jest mniejsze.

5. Na zewnątrz szukaj betonu lub zagłębienia terenu – krzewy czy płot nie dają żadnej ochrony. Jeśli nie ma schronienia, padnij na ziemię.

6. W samochodzie wyłącz światła i silnik, a następnie opuść pojazd – najlepiej ukryć się w podziemnym przejściu lub za betonową osłoną. Brak ruchu i światła zmniejsza ryzyko wykrycia.

7. Zatkaj uszy i otwórz usta – to chroni przed falą uderzeniową, mogącą uszkodzić słuch i płuca.

8. Nie ruszaj się przez minimum 10 minut po eksplozji – cisza po pierwszym uderzeniu bywa pułapką, często następuje kolejny atak.

9. Przekaż wiedzę innym – każda osoba przygotowana to większe szanse przetrwania.

10. W razie znalezienia szczątków drona należy natychmiast poinformować służby i nie zbliżać się do obiektu.

XVII. Podsumowanie

1. Atak powietrzny to atak przeprowadzany z użyciem statków powietrznych celem dokonania zniszczenia.

2. Ogłoszenie alarmu: modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty, odwołanie: ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty.

3. Po ogłoszeniu alarmu jak najszybciej udajemy się do schronu lub miejsca ukrycia.

Załącznik nr 1:

Plan wdrożenia procedury postępowania w przypadku zagrożenia powietrznego

	Etap	Działania	Odpowiedzialni	Termin / Częstotliwość
1.	Zatwierdzenie procedury	- Zatwierdzenie procedury przez dyrektora. - Przekazanie pracownikom. - Podpisane potwierdzenia zapoznania się.	Dyrektor	Do 7 dni od przyjęcia dokumentu
2.	Zapoznanie uczniów i rodziców	- Omówienie procedury na godzinach wychowawczych. - Informacja w dzienniku elektronicznym. - Spotkania z rodzicami.	Wychowawcy, Dyrekcja	Do 14 dni od zatwierdzenia
3.	Szkolenie pracowników	- Instruktaż dla nauczycieli. - Szkolenie obsługi i administracji (zabezpieczanie budynku, przygotowanie TPE). - Powtórka z pierwszej pomocy.	Dyrektor, pracownicy BHP, wyznaczeni nauczyciele	Raz w roku, dodatkowo przy zmianach kadrowych
4.	Przygotowanie szkoły	- Oznaczenie dróg dojścia do TPE. - Sprawdzenie szatni. - Wyposażenie (apteczki, latarki, woda, materiały ochronne).	Dyrektor, v-ce dyrektorzy pracownicy obsługi	Do 30 dni od zatwierdzenia procedury
5.	Ćwiczenia próbne	- Próbna ewakuacja wewnętrzna. - Ćwiczenie ustawiania się w rzędzie, przejścia do TPE i przyjmowania postawy ochronnej. - Sporządzenie raportu.	Dyrektor, nauczyciele, pracownicy obsługi	Raz w roku (obowiązkowo) oraz przy zmianach procedury
6.	Monitorowanie i doskonalenie	- Analiza przebiegu ćwiczeń. - Aktualizacja list pracowników odpowiedzialnych. - Korekta procedury po zmianach prawa i wytycznych RCB.	Dyrektor szkoły, v-ce dyrektorzy	Na bieżąco